

gemeente
Oude IJsselstreek

2de Berap 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is	5
*1.5: Duurzaamheid geeft nieuwe energie	5
*1.7: Een visie op onze omgeving	6
*1.8: Flexibel wonen op maat	6
Overige onderwerpen binnen programma 1	7
Programma 2: Een leefbare gemeente	9
*2.1: Meedoen aan onze samenleving	9
*2.2: Een leven lang leren	12
Programma 3: De werkende gemeente	13
*3.2: Een leven lang leren	13
*3.3: Bloeiende economie	13
*3.4: Over onze grenzen heen kijken	15
Programma 4: De dienstverlenende gemeente	16
*4.6: Van buiten naar binnen werken	16
Overige onderwerpen binnen programma 4	17
Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead	18
Overige onderwerpen binnen programma 5	18
Onvoorzien	20
Financiële positie	21
Afwijkingen	21
Risico's en verwachtingen	25
Begrotingswijziging	26

Inleiding

Hierbij bieden wij u de 2de bestuursrapportage over het jaar 2020 aan. De 2de berap geeft de stand van zaken van de doelen op dit moment weer. Daarnaast zijn de financiële ontwikkelingen (afwijkingen) inzichtelijk gemaakt.

In de bijlage is het gedetailleerde overzicht opgenomen van alle bijstellingen. Voor een deel zijn er al enkele Corona effecten verwerkt. We komen nog met een aanvullende memo waarin de meest actuele informatie hierover is opgenomen.

Er zijn twee grote structurele effecten van in totaal bijna € 400.000 die ook zijn verwerkt in de begroting. Het gaat om een bijstelling van de jaarlijkse dotatie voor de wethouderspensionen omdat de pensioenaanspraken toenemen naarmate er sprake is van een langere aanstelling en een bijstelling van de algemene uitkering door bijstelling van diverse grondslagen en een stijging van de WOZ waarden.

Omdat er sprake is van per saldo een aantal incidentele meevallers is voor 2020 de bijstelling € 92.000. Daarnaast zullen er twee budgetten niet (geheel) worden besteed wat in 2020 een bijstelling van het resultaat betekent van € 135.000. Het voorstel is wel om deze alsnog in 2021 ter beschikking te stellen. Dit wordt verwerkt in de 1e berap van 2021.

Tot slot is er een risico in verband met de uitgestelde betaling van het dividend van de BNG. In verband met Corona is geadviseerd om zoveel mogelijk vermogen vast te houden.

De prognose van het rekening resultaat van 2020 ziet er als volgt uit:

	Exploitatie			SD
	Totaal	Structureel	Incidenteel	Totaal
Saldo 1e berap	740	1.947	-1.207	-
2e bestuursrapportage * gemelde afwijkingen	-177	-398	221	
* gemelde afwijkingen SD				231
Nieuw saldo begroting na 2e berap	563	1.549	-986	231

Wij stellen u voor:

1. De 2de Bestuursrapportage 2020 vast te stellen en de afwijkingen middels begrotingswijziging te verwerken in de Programmabegroting 2020.

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

**1.5: Duurzaamheid geeft nieuwe energie*

Waar gaan we naartoe?

-1.5.1: Zelf opwekken van electriciteit (duurzame energie).

■ Stand van zaken

Er is hard gewerkt aan het concept Regionale Energie Strategie (RES). Het concept RES is bij het Rijk ingediend op 1 juli 2020. Het Achterhoekse bod in de concept RES is 1.35 TWh/jr. De concept RES wordt nu doorontwikkeld naar een RES 1.0. In de RES 1.0 wordt duidelijk hoe en waar we (als RES regio) de 1.35 TWh/jr gaan opwekken. De gemeenteraad wordt hierbij betrokken en stelt uiteindelijk in 2021 de RES 1.0 vast.

Begin augustus is de Rapportage regionale energiemonitor Achterhoek opgeleverd. In deze rapportage staat hoever we zijn in het realiseren van de taakstelling (energieneutraal 2030 zoals is vastgelegd in de Achterhoekse Uitvoeringsagenda in 2016). De gemeente Oude IJsselstreek is goed op weg om de taakstelling te realiseren. Belangrijk is om de huidige lijn door te zetten. Sommige Achterhoekse gemeenten lopen achter bij de realisatie van hun taakstelling.

-1.5.2: Vervanging van aardgas door andere warmtebronnen.

■ Stand van zaken

In het concept RES is een hoofdstuk opgenomen, waarin de warmtetransitie of Regionale Structuur Warmte (RSW), wordt behandeld. Deze RSW geeft inzicht in de warmtevraag en het aanbod in de gemeente. Er wordt aangegeven waar mogelijkheden voor warmtenetten zijn. De mogelijkheden hiervoor zijn in onze gemeente en in de regio beperkt. We werken dit verder uit op weg naar de RES 1.0.

De voorbereidingen voor het maken van de Transitievisie Warmte (TVW) van de gemeente zijn gestart. De TVW gaat over (de planning van) het aardgasvrij maken van alle wijken in de gemeente in 2050.

-1.5.3: We besparen energie, electriciteit en gas.

■ Stand van zaken

Het programma Wijk van de Toekomst is onderdeel van het Gelders Energieakkoord en richt zich op één van de hoofdthema's van de energietransitie in de gebouwde omgeving: de stapsgewijze afkoppeling van het aardgas van de Gelderse wijken én de opbouw van een nieuwe basis voor warmtevoorziening.

De initiatieffase voor de Wijk van de Toekomst (WvdT) in de gemeente is begonnen. In deze fase wordt bij de bevolking de interesse voor de WvdT gepeild. Als de interesse er is, worden de juiste mensen en partijen bij elkaar gebracht. Door het corona virus is flinke vertraging opgelopen in deze fase. Het project wordt medegefinancierd door de provincie en de provincie heeft groen licht gegeven om deze fase te verlengen.

-1.5.4: We dringen het gebruik van originele (primaire) grondstoffen terug en sluiten daarbij aan op landelijke normen.

■ Stand van zaken

Conform de vastgestelde startnotitie zijn verschillende scenario's voor de verbetering van de inzameling van grof huishoudelijk afval (GHA) in de gemeente onderzocht. In januari zijn de eerste resultaten gepresenteerd aan de raadscommissie FL. Een bespreking van de eindrapportage stond gepland in april, maar is door de coronamaatregelen uitgesteld. De bespreking wordt vervolgd in het eerste kwartaal van 2021 samen met een bespreking over het ophalen van fijn huishoudelijk afval (FHA).

****1.7: Een visie op onze omgeving.***

Waar gaan we naartoe?

-1.7.1: Op 1 januari 2021 zijn we voorbereid op de Omgevingswet.

■ Stand van zaken

Begin april is bekend gemaakt dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt uitgesteld. Inmiddels is bekend dat het uitstel een jaar bedraagt. Wij lagen (en liggen) op schema, en gaan door op de huidige voet, met het ontwerpen van de Toekomstvisie en met de uitwerking van de implementatie van de Omgevingswet. De focus voor dit jaar ligt op de Toekomstvisie, en gedeeltelijk bij de voorbereiding implementatie Omgevingswet. Voor volgend jaar ligt de focus op de implementatie van de Omgevingswet.

****1.8: Flexibel wonen op maat***

Waar gaan we naartoe?

-1.8.1: Vraag en aanbod zijn kwantitatief en kwalitatief beter in balans.

■ Stand van zaken

Door het projectteam Woningbouw zijn vele bouwplannen in de afgelopen periode getoetst aan de regionale en lokale toetsingscriteria. We groeien hiermee langzaam toe naar een beter evenwicht tussen vraag en aanbod en betere spreiding over de kernen. Naast kleinere woningbouwplannen zien we ook grotere initiatieven, zoals het woongebied Rivierduinen (vml. Buizenfabriek Silvolde), binnenkomen. In vrijwel alle kleinere kernen zijn processen gestart om de woningbehoefte te bepalen en deze te verbinden aan geschikte locaties. We verwachten ook hier binnenkort de eerste concrete resultaten van te kunnen melden.

Meer is te lezen in de memo "rapportage voortgang woningbouw stand per 1-4-2020".

-1.8.2: Er zijn voldoende woningen geschikt om flexibel aan te passen aan veranderende behoeften (levensloopbestendige en flexibele woningen).

■ Stand van zaken

In het tweede kwartaal is een evaluatieonderzoek gestart van het wonen in de Zwanenpoort te Varsseveld. Deze woonvorm lijkt een prototype voor het zelfstandig wonen ondersteund door zelf georganiseerde welzijnsactiviteiten. Het onderzoeksrapport komt in het derde kwartaal beschikbaar. We zien dit als bouwsteen voor het op te stellen beleid. Tevens is een enquête uitgezet bij het bewonerspanel over de woonwensen bij senioren. Ook hierover volgt een rapportage in het derde kwartaal. Gebruikmakend van beide stukken gaan we verder met het opstellen van de Visie Wonen en Zorg.

Overige onderwerpen binnen programma 1

Waar gaan we naartoe?

-1.10.1: Inwoners voelen zich prettig en veilig in hun eigen woonomgeving.

Stand van zaken

Het beheren en onderhouden van onze openbare ruimte hoort bij deze doelstelling. In dit kader zouden we dit jaar ons Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) herzien. Het is de afgelopen jaren duidelijk geworden dat we breder dan alleen riolering, maar naar verschillende watertaken moeten kijken. Van de inzameling en transport van stedelijk afvalwater tot het beperken van de nadelige gevolgen van de grondwaterstand.

Veel onderdelen vanuit het GRP moeten een plaats krijgen in omgevingsprogramma's, dan wel plannen. Daarover is nog veel onduidelijkheid, ook landelijk. We trekken in het afvalwater team Etten, waarin we samenwerken met de gemeenten Montferland, Doetinchem en het Waterschap Rijn en IJssel, zo veel als mogelijk samen op. We hebben extra tijd nodig om gelet op de hiervoor genoemde onduidelijkheid en komen met een voorstel om de werking van het huidige GRP met een jaar te verlengen.

-1.10.2: Onze gemeente is over de weg en met openbaar vervoer goed bereikbaar

Stand van zaken

In regionaal verband is begin 2020 het onderzoek naar een 2e fase N18 afgerond, waarna in samenwerking met de provincie Gelderland een voorstel tot gefaseerde doorontwikkeling naar een regionale stroomweg (100 km/uur, 2x2 rijstroken, ongelijkvloers) is opgesteld. De besluitvorming in de Achterhoek Raad over het N18-voorstel vindt, met enige vertraging vanwege de Corona maatregelen, plaats op 5 oktober 2020. Verder wordt regionaal een verkenning van enkele concrete snelle fietsverbindingen voorbereid en bevindt de uitwerking van de RegioExpres zich in een volgende fase. Verbetering van het doelgroepenvervoer is een continu proces. Naast enkele concrete projecten (bijvoorbeeld ov-chipkaart terminals, integrale vervoerplanning en verduurzaming) wordt samen met de provincie Gelderland gewerkt aan doorontwikkeling van het OV-vangnet, dat nu wordt uitgevoerd door ZOOV. Vanaf 2022 moet dat leiden tot een (deels) vernieuwd vervoerssysteem voor het OV-vangnet. Op het gebied van fijnmazige bereikbaarheid zijn afspraken gemaakt over de instandhouding van de dorpsauto's in Netterden en Breedenbroek. Eerder in 2020 zijn reeds deelfietsen geplaatst op de stations in Terborg en Varsseveld.

-1.10.3: Een aantrekkelijk, leefbaar en (economisch) vitaal buitengebied behouden en waar mogelijk versterken.

Stand van zaken

Ter voorbereiding op het realiseren van een visie op een Vitaal Platteland is opdracht verstrekt aan het Kadaster Ruimte en Advies voor het verzamelen en analyseren van relevante databestanden. Dit moet ons inzicht geven waar in het buitengebied opgaven en ontwikkelkansen spelen dan wel te verwachten zijn. Uitvoering van de onderzoeksopdracht loopt momenteel en wordt komend najaar afgerond.

Op basis hiervan stellen we de startnotitie op en leggen deze ter bespreking voor aan de raad, waarna in de 1e helft van 2021 met het opstellen van de integrale visie kan worden gestart.

-1.10.4: Het kerngebied binnen onze gemeente versterken.

■ Stand van zaken

Met het O-team van Min BZK en de aanliggende gemeenten aan de Nederlandse zijde van de Oude-IJssel en het Waterschap hebben we onlangs overeenstemming bereikt over een onderzoeksopdracht ter versterking van de Oude-IJssel. De uitvoering hiervan loopt t.g.v. de Corona-crisis enige vertraging op. Zodra het resultaat hiervan beschikbaar is, volgt een bespreking hiervan met de raad. Daarnaast wordt momenteel zowel voor het gebied Landfort-Engbergen als voor het gebied van de Hogebrug te Ulft tot en met 't Anker te Ulft een uitwerking gemaakt op stroomgebiedniveau van de Oude-IJssel.

-1.10.5: Beschermen en ontwikkelen van waarden op gebied van natuur, landschap en (stedelijk) groen.

■ Stand van zaken

De 'Visie op landschap, natuur en groene kernen' is in de maak. Dit visietraject heeft enige vertraging opgelopen door de corona maatregelen. Hierdoor is een aantal stappen in het participatietraject omgezet naar een digitale samenwerkingsvorm. De gemeenteraad is over de inhoud en de hernieuwde planning geïnformeerd via actieve informatievoorziening. In oktober wordt het concept van de visie besproken in de raadscommissie. De concept visie geeft een samenhangend toekomstbeeld voor ons prachtige landschap, onze natuur en onze kernen. We willen de basiskwaliteit van het landschap behouden en versterken. Daarnaast zetten we in de kernen in op het aanplanten van groen en het vergroten van de biodiversiteit. We zien hierbij niet alleen een taak voor ons als gemeente, maar gaan ook de samenleving stimuleren (samen) te werken aan een groenere leefomgeving.

Programma 2: Een leefbare gemeente

**2.1: Meedoen aan onze samenleving*

Waar gaan we naartoe?

-2.1.1: Iedereen werkt en handelt vanuit onze leidende principes.

Stand van zaken

Versterken samenleving:

Om te komen tot een dekkend en samenhangend basisniveau is het project Versterken sociale basis gestart. Met dit project worden de in 2019 opgedane inzichten voor verbetering opgepakt en uitgewerkt. De startnotitie Versterken sociale basis is in april door de raad vastgesteld. Daaruit volgt een bouwstenennotitie waarmee de implementatie zal worden vormgegeven.

-2.1.2: Onze inwoners worden integraal en snel geholpen.

Stand van zaken

Het wegnemen van barrières voor inwoners, het in samenhang aanbieden van ondersteuning (integrale samenwerking) en de onlinehulp- en dienstverlening is onderdeel van het project Versterken sociale basis. De startnotitie voor dit project is in april door de gemeenteraad vastgesteld. Om de uitwerking goed te kunnen koppelen aan andere ontwikkelingen binnen het sociaal domein, waaronder de bestuursopdracht Wmo, is de voorbereiding een half jaar verlengd, tot 1 juli 2021.

Vanaf 1 januari 2020 voert BuurtzorgJong de opvoed- en opgroei-ondersteuning, de toegang tot jeugdhulp en de regievoering op de jeugdhulp uit conform de doelen. Samen met BuurtzorgJong en de partners in de sociale basis onderzoeken we in 2020 of en hoe meer vormen van jeugdhulp door BuurtzorgJong vrij toegankelijk georganiseerd kunnen worden.

-2.1.3: Inwoners zijn meer zelfredzaam en samenredzaam.

Stand van zaken

2.1.3.1: De Adviesraad Sociaal Domein is in 2019 begonnen en nu ruim 1,5 jaar actief. De eerste evaluatie is afgerond en de verbeterpunten worden dit jaar nog opgepakt. Te denken aan website, communicatie met inwoners. of nu toe hebben zij 2 gevraagde en 2 ongevraagde adviezen uitgebracht aan het gemeentebestuur.

2.1.3.2: De startnotitie 'Op weg naar een stevige Sociale Basis' is vastgesteld in raadsvergadering van april 2020. De planning voor versterking sociale basis is verruimd tot juli 2021. Er is een digitale vragenlijst opgesteld. De vragenlijst is 84 keer ingevuld. Aanvullend hebben een 4-tal dialoogsessies plaatsgevonden met in totaal 34 contacten. Ook is nog met een aantal partners in de sociale basis afzonderlijk over de uitwerking van de ankerpunten gesproken. De vragenlijsten, sessies en aanvullende gesprekken hebben veel waardevolle input opgeleverd. Tot december 2020 wordt een notitie vormgegeven en maken we een start met de voorbereidingen voor de uitvoeringsafspraken en implementatie. Van medio december 2020 tot 1 juli 2021 gaan we aan de slag met de uitvoeringsafspraken en de implementatie.

2.1.3.3: In verband met de coronacrisis hebben we digitale mogelijkheden ingezet om een optimaal participatietraject te realiseren. Om iedereen te inspireren zijn actuele themafilmpjes opgenomen met Nadja Jungmann (Lector Schulden Hogeschool Utrecht) en verspreid samen met vragenlijsten aan onze partners waar we mee samenwerken op het gebied van schuldhulpverlening. Daarnaast hebben we inwoners benaderd met een vragenlijst via facebook en de lokale media. Verder hebben we gesproken met een ervaringsdeskundige. In de maand juni zijn we in de vergadering van de adviesraad sociaal domein geweest en hebben we over het beleid schuldhulpverlening gesproken. Dit alles heeft ons veel input gegeven voor een eerste concept van het beleidsplan Schuldhulpverlening 2020. De opgehaalde input hebben we verenigd met onze visie op het sociaal domein. Het is de verwachting dat het beleidsplan schuldhulpverlening in oktober 2020 in de raad wordt behandeld.

2.1.3.4: In april is de startnotitie voor de Veranderopgave inburgering (Voi) in het college aangenomen, waarin de stappen staan die worden genomen. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar invoering van de wet maar het totale beleid rondom inburgering. De invoering van de nieuwe wet inburgering is uitgesteld tot 1 juli 2021.

2.1.3.5: In februari heeft de gemeenteraad de 'Startnotitie opbouw uitvoering Participatiewet gemeente Oude IJsselstreek' vastgesteld. Daarin staan de stappen, de acties en het besluitvormingstraject beschreven die we met elkaar doorlopen om de opbouw van de nieuwe uitvoering in onze gemeente tijdig te realiseren. Er moeten nog enkele vraagstukken worden opgelost. Omdat niet zeker is of we de transformatie zoals ons die voor ogen staat volledig kunnen realiseren per 1-1-2021, zijn maatregelen afgekondigd om inwoners daarvan niet de dupe te laten worden.

2.1.3.6: Het project Meedoen Werkt! wordt in de kern geraakt door de Corona-crisis. De aanpak is gebaseerd op ontmoeting tussen werknemers en werkgevers. Dit kan nu niet plaatsvinden. We hebben gewerkt aan een alternatieve manier om onze inwoners te bereiken. Resultaten zijn er wel, maar beperkt.

2.1.3.7: Met verschillende onderwijsinstellingen, onder andere met Civon, basisscholen en het Almende College is afgesproken dat we de krachten van Technobasis bundelen. Op die manier maken kinderen al op jonge leeftijd kennis met techniek. Techniek is één van de belangrijkste sectoren qua werkgelegenheid.

2.1.3.8: Op basis van een evaluatie is de Meedoenregeling, inclusief het Kindpakket geactualiseerd en zijn er verbeteringen aangebracht in de wijze van aanvragen.

-2.1.4: Vrijwilligers en inwoners die mantelzorg verlenen voelen zich erkend, gewaardeerd en weten dat er ondersteuning mogelijk is.

Stand van zaken

De coronamaatregelen hebben impact op vrijwilligers en mantelzorgers. Er is extra aandacht besteed aan zichtbaarheid en bereikbaarheid van het mantelzorg-steunpunt. Alle (reeds bekende) mantelzorgers zijn gebeld en hun situatie is in beeld gebracht. Veel (90% van de) mantelzorgers slaat zich er goed doorheen. Acute en/of zorgelijke situaties zijn zo vroegtijdig opgepakt. Niet alle vrijwillige inzet kon doorgaan er is contact gehouden met de vrijwilligers.

Het actualiseren van ons uitvoeringsbeleid voor de ondersteuning van mantelzorg en uitvoeringsbeleid voor de ondersteuning van vrijwillige inzet is getemporeerd tot de tweede helft van dit jaar. In het najaar start een scholing voor een integrale methodische aanpak, Sociale Netwerk Versterking, voor professionals in de sociale basis.

-2.1.5: De gezondheidsvaardigheden van onze inwoners verhogen.

Stand van zaken

2.1.5.1.: Uitvoeren preventieprogramma 'positieve gezondheid en preventie'.

Het Preventieprogramma 'Positieve gezondheid en preventie' is regionaal opgesteld. Dit moet nog vertaald worden naar lokale invulling.

Door andere prioriteiten is dat nog niet gebeurd. Wel worden een aantal concrete activiteiten uitgevoerd, zoals invulling geven aan de GIDS-gelden en het project SLIMMER.

2.1.5.2.: Sport en bewegen als middel inzetten voor een gezonde samenleving.

Het belang van sport en bewegen is tijdens de coronacrisis erg benadrukt. Voldoende sporten en bewegen en een gezonde leefstijl dragen bij aan de gezondheid van onze inwoners en ook aan het sterker zijn dan het coronavirus. Samen met Helpgewoon Buurtsport, Achterhoek in Beweging en onze sportverenigingen proberen we het verantwoord sporten zoveel mogelijk te stimuleren. De sportverenigingen hebben we tijdens de coronacrisis zoveel mogelijk ondersteund met berichtgeving en steunmaatregelen van de gemeente, provincie en het Rijk. We zien dat veel sportverenigingen creatief zijn geweest en binnen de mogelijkheden afgelopen periode zijn doorgekomen. Dit heeft ook geleid tot mooie en nieuwe samenwerkingen en initiatieven. Helpgewoon Buurtsport en Achterhoek in Beweging hebben hier soms in ondersteund.

Voor het Lokaal sportakkoord Oude IJsselstreek dat nu gepland staat voor het najaar, gaan we samen met Achterhoek in Beweging bekijken op welke wijze we dit kunnen vormgeven. Afgelopen periode zijn al een aantal Achterhoekse gemeenten met een lokaal sportakkoord gestart. De ervaringen van deze gemeenten willen we meenemen in ons proces, dat moet leiden tot een Lokaal Sportakkoord van en voor het sportlandschap van de gemeente Oude IJsselstreek.

2.1.5.3: Uitvoering Cultuur- en Erfgoedpact (CEPA).

De eerste 3 maanden 2020 zijn volgens planning verlopen.

Daarna zijn verschillende activiteiten als bijvoorbeeld "Raken met smaken" en "Kunstproject 75 jaar bevrijding" opgeschort ivm corona crisis. Veel activiteiten die vallen onder 'Cultuurzomer Achterhoek' (tot nu toe ± 30 evenementen in de Achterhoek) zijn afgelast of uitgesteld tot najaar 2020 of voorjaar 2021.

-2.1.5.4: Uitreiking 'kunst en cultuurprijs Oude IJsselstreek' en 'sportprijs Oude IJsselstreek'. De uitreiking van de 'kunst en cultuurprijs Oude IJsselstreek' 2020 vindt plaats op zaterdag 26 september, 'Corona-proof' met maximaal 50 bezoekers, bij de opening van het culturele seizoen 2020/2021 in het Portiersgebouw van DRU Industriepark.

De sportverkiezingsavond van 14 maart 2020 is in verband met de coronacrisis uitgesteld tot nader orde. We hopen dat we deze avond later dit jaar alsnog kunnen organiseren om de sportprestaties van 2019 te eren.

-2.1.5.5: Inbedden Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg WvGGz.

De WvGGz is op 1 januari geïmplementeerd. Vervolgens gaan we in 2020 dit monitoren en bijsturen waar dat wenselijk is.

-2.1.5.6: Voorbereiden decentralisatie beschermd wonen.

Het regionaal voorstel voor de implementatie is in april aangenomen en zal vervolgens in de loop van 2020 worden aangevuld met een lokaal implementatie traject.

-2.1.6: Binnen 4 jaar een inclusieve gemeente.

Stand van zaken

In het jaarplan voor 2020 zijn drie speerpunten benoemd, namelijk de werkgroep Onbeperkt meedoen, de gemeentelijke organisatie en het vervolg van de nulmeting. De werkgroep heeft inmiddels 12 actieve leden die zich voor allerlei projecten inzetten. Het meeste ligt momenteel echter helaas stil door de Corona-crisis. Binnen de gemeentelijke organisatie hebben we een eigen projectgroep Onbeperkt meedoen. Met deze groep zijn we vooral druk bezig om de digitale toegankelijkheid te verbeteren. Zo is er bijvoorbeeld een toegankelijkheidswijzer gemaakt voor tekst en beeld. Alle collega's weten nu hoe ze een document toegankelijk kunnen maken of waar ze terecht kunnen voor hulp. Op deze manier voldoen al onze documenten aan de eisen die worden gesteld en mogen ze op onze website worden gepubliceerd. Samen met beleidsadviseurs, inwoners en externe organisaties gaan we in oktober praten over de aanbevelingen van de nulmeting die in 2019 is gehouden. Dit kunnen we namelijk niet alleen, we moeten de verdere uitwerking samen oppakken. De eerste voorbereidingen hiervoor zijn inmiddels gestart.

***2.2: Een leven lang leren**

Waar gaan we naartoe?

-2.2.1: Alle inwoners van de gemeente hebben een startkwalificatie.

■ Stand van zaken

De samenwerking met onderwijs, jeugdgezondheidszorg en maatschappelijke organisaties zoals Sociaal werk, formulierenhulp en schuldhulpmaatjes is versterkt. Aandacht voor laaggeletterdheid maakt onderdeel uit van hun gesprekken met inwoners. In 3 kernen wordt normaal gesproken iedere week een koffieochtend georganiseerd door de bibliotheek in samenwerking met de Minimannamarkt, Huiskamer Terborg en Kwaksmölle. Tijdens de koffieochtenden wordt informatie gegeven over laaggeletterdheid en het aanbod in de bibliotheek om digitale vaardigheden te verbeteren. Deze ochtenden worden wekelijks door 5-8 inwoners bezocht. Deelname aan de cursus digitale vaardigheden wordt steeds groter. De toename is te danken aan de extra aandacht en een verbreed aanbod aan digitale cursussen. In de afgelopen periode zijn door corona een aantal van deze activiteiten tijdelijk stopgezet. Inmiddels is alles wel weer opgestart, met inachtneming van de richtlijnen.

-2.2.2: We dringen laaggeletterdheid in onze gemeente terug.

■ Stand van zaken

Het lokale visie document dat door de college is vastgesteld is ter advisering aangeboden aan de Sociale Raad sociaal domein. In het derde kwartaal zal het advies van de sociale raad verwerkt worden in het definitieve visiedocument en gebruikt worden als basis als voor het lokale- en regionale uitvoeringsplan. De raad ontvangt in het najaar zowel het lokale als het regionale beleidsstuk ter kennisname. Eén en ander conform planning.

Programma 3: De werkende gemeente

***3.2: Een leven lang leren**

Waar gaan we naartoe?

-3.2.1: In 2020 komen we tot een brede visie, beleid en samenwerking op het gebied van onderwijs.

Stand van zaken

Om te komen tot een breed gedragen visie met onze samenwerkingspartners is overleg en afstemming nodig. Dit is weliswaar opgestart, maar momenteel beperkt door de maatregelen rondom het Coronavirus. In het najaar zullen we in samenspraak met onze partners vanuit het onderwijs en kinderopvang een aanzet geven voor een gewenste brede visie op onderwijs en bijbehorende structuur om dit in partnership verder vorm te kunnen geven. Aan de hand van de analyse van het huidige leerlingenvoer wordt momenteel een voorzet gemaakt om te komen tot bijstellingen die de effectiviteit en de doelmatigheid ten goede komen. Ook is in het tweede kwartaal verder uitvoering gegeven aan de samenwerking met scholen om vroegtijdig leerlingverzuim te herkennen en onderkennen en zo uitval van leerlingen te voorkomen, maar heeft het Coronavirus de fysieke betrokkenheid en aanwezigheid op scholen enorm beperkt.

-3.2.2: Onderwijshuisvesting .

Stand van zaken

Het project "Samen Leren Silvolde" om samen met de stakeholders te komen tot een gemeenschappelijke visie en locatiekeuze in Silvolde is conform planning in dit kwartaal voortgezet en ligt op schema. Ten behoeve van het te bouwen IKC in Gendringen voeren de betrokken besturen samen met de gemeente constructief overleg om de stevige basis te leggen voor het onderwijs in Gendringen. Het afgelopen kwartaal is benut om te werken aan dit gemeenschappelijk vertrekpunt in relatie tot de vastgestelde kaders vanuit de raad. Afsproken is om in het vierde kwartaal deze onderzoeksfase af te ronden zodat vervolgstappen gezet kunnen worden.

***3.3: Bloeiende economie**

Waar gaan we naartoe?

-3.3.1: Zorgen voor goede bedrijventerreinen.

Stand van zaken

Samen met vertegenwoordigers van ons bedrijfsleven en in afstemming met de provincie Gelderland werken we aan de planuitwerking voor bedrijventerrein Hofskamp-Oost III. Het door de regiogemeenten en de provincie vastgestelde Regionaal Programma Werklocaties (RPW) vormt hiertoe het kwalitatieve en kwantitatieve raamwerk. Met Varsseveldse ondernemers hebben we vastgesteld dat de naam "Varsseveld Industriepark" (VIP) een passendere naam is voor de diverse terreinfasen Hofskamp. Vooralnog zijn we op planning als het gaat om het vaststellen van het ontwerp-bestemmingsplan eind 2020. De duurzaamheidsplannen en de stedenbouwkundige uitwerking van het bedrijventerrein zijn hiertoe uitgewerkt en aan de raad gepresenteerd.

Uit interne verkenningen is naar voren gekomen dat vooral de bedrijventerreinen IJsselweide te Gendringen-Ulft en Hofskamp-Zuid te Varsseveld in aanmerking komen om deze toekomstbestendig te houden. Het jaar 2020 gebruiken we om een aanpak per bedrijventerrein te ontwikkelen. Uitvoering van maatregelen is kostenintensief en afhankelijk van in de toekomst beschikbare middelen.

-3.3.2: Afspraken per kern over ondernemerschap.

■ Stand van zaken

Uiteindelijk willen we toe naar vitale, leefbare en economisch krachtige kernen. Onderdeel daarvan is het tegengaan van leegstand en het toewerken naar compacte en groene winkelcentra. Dat kan alleen door samenwerking en een goede rol- en taakverdeling waarbij de gemeente, ondernemers en belanghebbenden de handen ineen slaan. In een aantal kernen zijn we daarmee begonnen. Zo zijn er voor Varsseveld en Gendringen gebiedsvisies opgesteld en is in Terborg het project Ondernemers aan Zet uitgevoerd met verschillende aanknopingspunten om de kernen van impulsen te voorzien.

Om al deze ontwikkelingen vorm te geven is het Ontwikkelingskader Detailhandel opgesteld. Daarin staan vier hoofdlijnen waarmee we de detailhandel in de gemeente willen steunen: inzet op vergroening en beleving, tegengaan van leegstand en inzet op transformatie, het stimuleren van ondernemerschap en de inzet van maatwerking op basis van een clusterbenadering. Het concept is met de OPFOIJ (de besturen van de ondernemersverenigingen uit Gendringen, Ulft, Silvolde, Terborg en Varsseveld) besproken. Zij kunnen zich vinden in de hoofdlijnen van het Ontwikkelingskader Detailhandel. Het Ontwikkelingskader zal later dit jaar aan de gemeenteraad aangeboden worden.

-3.3.3: Versterken van de toeristische sector.

■ Stand van zaken

De Beleidsnotitie T&R Oude IJsselstreek 2020-2024 is in april door de raad vastgesteld. Ter uitvoering van de Beleidsnotitie T&R stellen we momenteel een uitnodigingskader op. Daarnaast verkennen we de opzet van de in de notitie opgenomen additionele projecten. Hiertoe werken we samen met Stichting DRU-Industriepark aan een ruimtelijke verkenning naar mogelijkheden om binnen het DRU-Industriepark een (depot)museum en een hotelaccommodatie te realiseren. Als onderdeel van deze ruimtelijke verkenning worden ook de mogelijkheden in beeld gebracht om de recreatief-toeristische beleving van de oeverzone van de Oude IJssel ter hoogte van Ulft te verbeteren. In juli 2020 is het Toeristisch Inspiratiepunt binnen het Loongebouw in gebruik genomen. Hiervoor heeft Stichting DRU-Industriepark een Leader-subsidieaanvraag ingediend en ontvangen.

Ondernemers in de recreatief-toeristische sector zijn het afgelopen voorjaar hard getroffen door de maatregelen ter bestrijding van de Corona-crisis. Echter, door een toename van binnenlandse vakanties en het gunstige weer van de afgelopen tijd lijkt een deel van het omzetverlies van afgelopen voorjaar gecompenseerd te worden. De resultaten per brancheonderdeel verschillen echter. Per saldo is het niet reëel te veronderstellen dat in 2020 de groeiambitie waarop in de beleidsnotitie T&R wordt ingezet, wordt gerealiseerd. Onze toeristische ondernemers waren ten gevolge van de Corona-omstandigheden het afgelopen voorjaar en zomer minder beschikbaar om met de regiocoördinator te werken aan lokale productontwikkeling en marketing.

-3.3.4: Vergroten van de wendbaarheid van de economie en behoud werkzekerheid.

■ Stand van zaken

De plotselinge opkomst van het coronavirus en de effecten daarvan hebben het proces om te komen tot het aanvalsplan conjuncturele schommelingen versneld. We hebben gedurende de coronacrisis veel contact gehad met zowel de industriële kringen IBOIJ en VIV als de OPFOIJ (de vijf ondernemersverenigingen). Daarnaast hebben we veel gesproken met allerlei verschillende individuele ondernemers en bedrijfsbezoeken gebracht. Op basis van de vele gesprekken en cijfers van bijvoorbeeld het CBS is op hoofdlijnen te zien welke sectoren het moeilijk krijgen. Aan de hand daarvan hebben we de scenario's om de wendbaarheid van de economie te vergroten en werkgelegenheid te behouden aangescherpt. Dit is in het Aanvalsplan Conjuncturele Schommelingen (ook wel Plan B) vervat. Het is niet gelukt om nog voor de zomer van 2020 hierover met de gemeenteraad van gedachten wisselen, maar de gemeenteraad heeft bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2021 middels een motie aangegeven dat er actie moet komen.

Doel is om economisch sterker, duurzamer en robuuster uit de coronacrisis te komen. In het aanvalsplan leggen we focus op vijf gebieden: industrie, bouw, zorg, toerisme en plattelandsontwikkeling. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de motie. In november 2021 zullen we hierover met de gemeenteraad van gedachten wisselen.

***3.4: Over onze grenzen heen kijken**

Waar gaan we naartoe?

-3.4.1: Intensievere samenwerking met Duitse buurgemeenten op verschillende beleidsvelden.

■ Stand van zaken

De plots. In het eerste kwartaal van 2020 hebben we samen met de Wirtschaftsförderung Bocholt en de gemeenten Aalten, Winterswijk en Doetinchem het project GROS ingediend bij de Regio Achterhoek. Deze aanvraag in het kader van de Regiodeal is in het tweede kwartaal goed gekeurd. GROS (grensoverschrijdend ondernemen, werken en leren) is gericht op de verdere versterking van de grensoverschrijdende Economie en Arbeidsmarkt. In het project zijn de activiteiten van het Internationaal Netwerkbureau ondergebracht. De projectactiviteiten gaan na de zomer van start. Het project loopt tot eind 2023.

We willen nauwer samen werken met de Nederlandse en Duitse buurgemeenten in het gebied van EUREGIO Rijn Waal. De banden met deze gemeenten zijn in het eerste kwartaal aangehaald. Helaas moesten geplande de bijeenkomsten en ontmoetingen in het tweede kwartaal worden afgelast vanwege de corona epidemie. Inmiddels zijn deze bijeenkomsten opnieuw ingepland.

Even was er twijfel of de jaarvergadering Ring van Europese IJzersteden 2020 in Italië een jaar zou opschuiven en dat Oude IJsselstreek pas in 2022 gastheer zou zijn voor de jaarvergadering, maar daarvan is geen sprake. Het bestuur van de Ring van Europese IJzersteden heeft eind mei 2020 besloten dat Oude IJsselstreek de Jaarvergadering 2021 organiseert. Een werkgroep is al gestart met de voorbereidingen van de organisatie van deze vergadering in onze gemeente. De jaarvergadering 2020 in Italië vindt helaas geen doorgang.

-3.4.2: We hebben een intensieve samenwerking tussen ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheid binnen de achterhoek.

■ Stand van zaken

Einde van dit jaar vindt regionaal de evaluatie plaats van de Achterhoekse New Governance structuur. Oude IJsselstreek bereidt deze ook voor op basis van de door de Achterhoek Board opgestelde 'aanpak evaluatie'. Gemeenteraadsleden die zitting hebben in de Achterhoek Raad bespreken de evaluatie voor in het derde kwartaal in een zogenoemde subcommissie.

Ook wordt dit jaar het tweede gedeelte van de Regio Deal gelden naar de regio overgemaakt. Aan de hand hiervan heeft de gemeente een concept overzicht opgesteld waarin plannen en projecten worden benoemd die, voor een tweede gedeelte in aanmerking komen voor de Regio Deal. Dit betreffen eigen initiatieven, maar ook projecten waarbij de gemeente als mogelijke co-financierder voor wordt gevraagd.

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

***4.6: Van buiten naar binnen werken**

Waar gaan we naartoe?

-4.6.1: De inwoner vindt dat we goed zichtbaar zijn in de wijk.

■ Stand van zaken

Inmiddels is de nieuwe (tweedehands) Praotbus aangeschaft en wordt opgeknapt. In het najaar kan deze actief in gebruik worden genomen; een en ander afhankelijk van de mogelijkheden in verband met het Corona-virus.

Het lukt steeds beter om met alternatieve (digitale) manieren om toch zichtbaar te zijn en in contact te blijven met onze inwoners. Zo is er bijvoorbeeld een succesvolle digitale workshop geweest met ondernemers over de ontwikkeling van Hofskamp Oost III. Sinds de zomer zijn er ook weer meer fysieke bijeenkomsten, rekening houdend met de regels rondom het Corona-virus.

-4.6.2: De inwoner kan ons zowel online als offline goed en makkelijk bereiken.

■ Stand van zaken

De nieuwe visie op dienstverlening en uitvoeringsprogramma is in april vastgesteld. Op basis hiervan gaan we aan de slag met het verder verbeteren van onze (telefonische) bereikbaarheid en het mogelijk maken om meer producten online aan te vragen en af te handelen. Het aantal producten wat online kan worden aangevraagd, stijgt maandelijks. Door Corona zijn tijdelijk alle contactmomenten via telefonische afspraken geregeld. Inmiddels kunnen inwoners via de website weer makkelijk online een afspraak maken bij de publieksbalie

-4.6.3: Met een taskforce werken.

■ Stand van zaken

Inmiddels is de taskforce wonen en zorg van start gegaan. Samen met externe partners zijn we bezig met het ontwikkelen van een visie en een afsprakenkader rondom wonen en zorg.

-4.6.4: Platform Maatschappelijke Informatie Achterhoek.

■ Stand van zaken

Het PMIA heeft als doel het datagedreven werken (kwalitatief) te versterken. Er doen inmiddels 9 gemeenten mee aan deze fase, breder dan alleen de Achterhoek. Inmiddels gaat het platform onder de naam Datalab GO verder, omdat dit de lading beter dekt (Datalab Gelderland Oost). Nadat in 2019 succesvol een verkenningsfase is afgerond, is in 2020 gewerkt aan een kwartiermakingsfase met het doel het platform eind 2020 operationeel te kunnen laten zijn. Onderdeel is een leergang 'datagedreven werken', dat eind september start.

De kwartiermakersfase is in een afrondende fase. Er komt in het najaar een bestuurdersconferentie om de resultaten en de op te starten businesscase toe te lichten waarna een 'go' of 'no go' beslissing volgt voor het verder operationaliseren. Provincie Gelderland steunt het initiatief enthousiast en zal een groot deel van de kosten voor deze leergang voor zijn rekening nemen.

Overige onderwerpen binnen programma 4

Waar gaan we naartoe?

-4.10.1: Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als schoon en veilig.

■ Stand van zaken

Het Integraal Veiligheidsplan is opgesteld en wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Een actieplan ondermijning is opgesteld. In het plan is aandacht voor het op orde brengen van het beleid dat de basis biedt om bepaalde fenomenen binnen het thema ondermijning te voorkomen. Ook is binnen de gemeente gestart met het ondermijningsoverleg. Hierin worden signalen van ondermijning besproken en indien nodig opgepakt. Daarnaast is in het actieplan meegenomen hoe wordt gewerkt aan het creëren van bewustwording over ondermijning bij zowel collega's als ondernemers/inwoners.

Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead

Overige onderwerpen binnen programma 5

Waar gaan we naartoe?

-5.10.1: We hebben vastgesteld wat de taken zijn en hoe we ze uitvoeren

■ Stand van zaken

Verbeteringen worden binnen de processen / teams opgepakt (bijv. sociaal domein, contractmanagement en subsidieverstrekkings). Over openstaande punten zijn en blijven we met elkaar in gesprek om verbeteringen door te voeren. We blijven denken in kansen en mogelijkheden om teams verder te helpen. Gezien de corona crisis ligt het tempo lager. In het najaar gaan we met de accountant in gesprek hoe interne controle en onze organisatiecultuur en -processen nog beter op elkaar aan kunnen sluiten.

-5.10.2: We gaan op de juiste manier met informatie van burgers en organisaties om.

■ Stand van zaken

Binnen grote nieuwe projecten zoals bijvoorbeeld de uitvoering van de visie op dienstverlening en het project rondom de uittreding van Laborijn is privacy en Informatieveiligheid expliciet meegenomen als onderdeel van het traject. Sinds eind 2019 zijn er verschillende grote incidenten geweest, o.a. veroorzaakt door de Citrix software. Door de corona-maatregelen is er extra waakzaamheid nodig aangezien mensen grotendeels vanuit huis werken. Hierdoor is er van de ict-dienstverleners veel flexibiliteit gevraagd bij het beoordelen of gebruikte applicaties voldoen aan de eisen voor informatieveiligheid & privacy en was het ook belangrijk om een sneller resultaat hierop te leveren. Iedereen binnen de gemeente alsmede partners van de gemeente moeten aandacht blijven houden voor privacy en informatieveiligheid.

Voor eind 2020 zal er een vernieuwd Informatieveiligheidsbeleid voorgesteld worden aan het college ter vaststelling. Dit beleid is een samenvoeging van Privacy en informatiebeveiligingsbeleid, in lijn met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO, een soort ISO27001 norm voor overheden), AVG en andere wet- en regelgeving.

Een overkoepelende visie op informatie is in de maak. Deze wordt in oktober afgerond.

-5.10.3: De inwoner vindt dat de gemeente hem goed informeert.

■ Stand van zaken

De communicatievisie 'oog en oor voor communicatie' is onze leidraad in de communicatie richting onze inwoners. De ontwikkeling van de digitale communicatie is een continue proces. We blijven nieuwe online middelen ontwikkelen en inzetten voor de communicatie en participatie met inwoners, zoals afgelopen maanden online participatiesessies en live chats. We gebruiken steeds meer beeld in de communicatie, onder meer door middel van infographics (gemeentenuws), video's. De website voldoet op dit moment op technisch gebied volledig aan de gestelde eisen. In de 2e helft van 2020 zetten we verdere stappen in de verbetering van de inhoud van de website en vragen we feedback van de inwoners hierop.

-5.10.4: We zijn digitaal goed bereikbaar.

■ Stand van zaken

De website is het belangrijkste digitale kanaal voor onze inwoners. Deze houden we up-to-date en passen we voortdurend aan.

Steeds meer producten maken we online beschikbaar. Zoals in de nieuwe visie op dienstverlening is aangegeven, willen we in 2021 95% van de producten online kunnen aanbieden. Op dit moment wordt hiertoe een producten- en dienstencatalogus gemaakt, zodat we goed inzicht krijgen in het aantal producten, het gebruik ervan door de inwoner, de mate waarin ze nu online zijn (ist) en online moeten worden (soll).

-5.10.5: De basishouding is 'ja mits',

■ Stand van zaken

De basishouding 'ja' mits blijft gelden. We maken voortdurend afwegingen bij de bestaande vraagstukken en de nieuwe ontwikkelingen die op ons af komen. Dit op basis van het beoogde effect (de bedoeling), de geest van de regels en de financiële consequenties.

Onze sturingsfilosofie versterkt dit en geeft richting voor het college en de organisatie. In het najaar wordt de sturingsfilosofie ook met de raad besproken.

Onvoorzien

Op basis van wet- en regelgeving is in de begroting een stelpost onvoorzien opgenomen. Dit is € 48.300 per jaar. Om van de stelpost onvoorzien gebruik te maken, moet het doel voldoen aan de 3 O's, onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

Er zijn nog geen mutaties te melden op onvoorzien.

Onvoorzien begroting 2020 (x 1.000)	Aanwending	Nog te besteden
Primitieve begroting beginstand		48
Stand 1-09-2020		48

Financiële positie

Afwijkingen

Pgr	Omschrijving	Afwijking	I/S	Toelichting op de afwijking
1	Overige accommodaties en woningen	14.400	I	Er zal een voordeel zijn van 14.400. Door het afstoten van enkele kleine accommodaties is dit voordeel ontstaan.
1	Civieltechnische kunstwerken	-10.000	I	Naar verwachting zal het budget overschreden worden met 10.000 als gevolg van het vervangen van informatieborden bij de kunstwerken in de openbare ruimte. Het vervangen ervan is in 2019 ingezet op basis van het vigerende beheerplan.
1	Reguleren openbare ruimte	5.000	I	De inkomsten vanuit de leges voor aanleg/vervanging van kabels en leidingen vallen dit jaar beduidend hoger uit dan is begroot. De verwachting is dan ook dat er hierdoor een onderschrijding van meer dan 5.000 ontstaat.
1	Basismobiliteit	-11.500	I	Ten behoeve van de aankoop van de elektrische dorpsauto Netterden is 15.000 euro beschikbaar gesteld aan stichting 't Gemeynt. Het volledige bedrag zal de komende jaren in termijnen worden terugbetaald vanuit het Dorpsfonds, dat onder andere gefinancierd wordt door Windpark Den Tol. Daarnaast is vanuit het budget Basismobiliteit 6.250 euro cofinanciering toegezegd in het kader van de LEADER-aanvraag voor een elektrische dorpsauto in Breedenbroek. De verwachting is dat deze bijdrage in het najaar van 2020 wordt geïnd, waardoor het budget Basismobiliteit in 2020 in totaal met ca.11.500 wordt overschreden. Daar staat tegenover dat de komende jaren 15.000 wordt terugbetaald zoals hierboven vermeld.
1	Atletiekbaan	-7.800	I	Tekort 7.800. Aan de baan kleine beschadigingen en de belijning hersteld, dit was noodzakelijk om aan de wedstrijdeisen te voldoen.
1	Afvalverwerking	-100.000	I	Op de afvalbegroting verwachten we een tekort van 100.000 euro. Dit komt voornamelijk door een afrekening van het Afvalfonds Verpakkingen (Nedvang). In de afgelopen jaren zijn voorschotten uitgekeerd als vergoeding van het geleverde pmd. De afrekening over de jaren 2015-2019 is dit jaar binnengekomen met een nabetaling van ruim 120.000 euro tot gevolg. Daarnaast is het tekort het gevolg van kleinere en grotere wijzigingen in de verschillende afvalstromen. Bij de 1e Berap is een halvering van de papierprijs gemeld. Deze prijs lijkt op dit moment weer wat te stijgen met een kleine extra opbrengst tot gevolg. Een en ander resulteert per saldo in een nadeel van 100.000 euro.
1	Bestemmingsplannen	18.000	I	Gemeentelijke leges (inkomsten uit in rekening gebrachte bestemmingsplannen). De inkomsten zijn hoger dan begroot omdat tariefstelling afhankelijk is van te bebouwen oppervlakte waar voor een bestemmingsplan wordt vastgesteld. Daarnaast zijn er lagere juridische kosten
1	Pachten en huren	42.500	S	Er zal een hogere bijdrage voor pachten en huren worden ontvangen, dit is ook structureel in de programmabegroting 2021-2024 verwerkt.
1	Sportcomplexen	-30.000	S	Op sportcomplexen (IJsselweide, Paasberg en Pallandt) is een nadeel ontstaan van 30.000 ondermeer door niet doorgevoerde indexeringen en hogere energielasten. Dit is structureel verwerkt in de programmabegroting 2021-2024
2	Kunst en cultuur	-5.000	I	De uitreiking van de Kunst- en Cultuurprijs was nog niet financieel in de begroting verwerkt. Hiervoor dient 5.000 (incidenteel voor 2020 en 2021) bijgeraamd te worden, ook verwerkt in boekjaar 2021 van de programmabegroting 2021-2024
2	Uitvoering wet kinderopvang	20.000	I	We houden rekening met een plussaldo van 20.000. Door de covid- 19 zijn er geen inspecties uitgevoerd tijdens de coronamatregelen en zal er nu geprioriteerd worden in uit te voeren inspecties. Op basis van risicoprofielen zullen de nog openstaande inspecties worden uitgevoerd.
3	Onderwijshuisvesting	200.000	I	Er is sprake van een forse onderschrijding van deze kostenpost. De oorzaken zijn met name gelegen in de vertraging van de nieuwbouw van het Almende College. Hierdoor zullen de uitgaven voor de financiering van deze nieuwbouw dit jaar niet meer plaatsvinden en betekent dit een voordeel van 200.000.

4	Huwelijken	-7.000	I	Ook vanaf juli 2020 zijn er nog steeds bruidsparen die hun al geplande huwelijk voor dit jaar, vanwege de Coronacrisis, willen verzetten naar volgend jaar. Tevens zijn er bruidsparen die een alternatief zoeken en kiezen voor een kosteloze of budgetvariant waardoor er minder inkomsten zijn. In totaal verwachten we 7.000 minder inkomsten doordat er minder huwelijken worden gesloten.
4	APV	-10.000	I	Betreft de leges voor evenementenvergunningen. Financieel loopt het product nog volgens planning, maar in de afgelopen periode zijn al veel evenementen afgelast door het coronavirus. Hierdoor is ook leges terugbetaald. Indien een langere tijd geen evenementen mogen worden gehouden, gaat dit zeker effect hebben voor de leges. De verwachting is dat er 10.000 minder zal binnenkomen ten opzichte van de raming.
4	Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)	-37.730	I	Uitbetaling aan de ODA gebeurt op basis van voorschotten op hun werk. De ODA heeft aangegeven dat een aantal van hun werkzaamheden nu minder kunnen worden uitgevoerd in verband met het coronavirus. Of dit ook effect heeft op de kosten is op dit moment nog niet duidelijk. In het AB van 25-6-2020 is besloten dat het tekort van 2019 zal worden verrekend over alle partners. Dit is conform de afspraken van de gemeenschappelijke regeling. Dit houdt in dat de kosten voor de ODA stijgen met 37.730. Dit is een minder hoge bijdrage omdat de ODA de wijze van verrekenen heeft aangepast (was anders 39.654)
5	Kantoorartikelen	7.500	I	Als gevolg van corona wordt er veel thuisgewerkt waardoor er veel minder uitgaven zijn voor kopieerpapier, kantoorartikelen e.d.
5	Catering	5.000	I	Door corona wordt er veel minder gebruik gemaakt van koffieautomaten, onder andere doordat vergaderingen niet of veel minder op het werk plaatsvinden
5	Samenwerking automatisering	-13.000	I	Ten opzichte van de eerste berap 2020 koersen we af op een overschrijding van ongeveer 13.000. De aantallen aangevraagde useraccounts en vooral mobiele apparaten blijft stijgen, mede als gevolg van deze zich voortdurende corona-crisis.
5	Informatieveiligheid en privacy	20.000	I	Koersen af op een onderschrijding van ongeveer 20.000. Dit komt voor het grootste gedeelte doordat er (nog) niet extern is ingekocht op Bewustzijnsbevordering Informatieveiligheid & Privacy. Daarnaast zijn er een aantal kleine posten betaald uit een ander budget.
5	Onderhoud openbare werken	-27.200	I	Tekort is 27.200. Extra kosten gemaakt voor de beveiliging i.v.m. inbraak. Onverwachte uitgaven moeten doen na inbraak, het alarmsysteem is aangepast. In korte tijd zijn er 4 airco's defect geraakt, deze zijn vervangen. De kosten voor uitbesteed werk zijn te laag begroot en voor de beveiliging is niets begroot.
5	Materieel openbare werken	9.639	I	Op 1 april is ingebroken bij de werf en onder meer gereedschap gestolen. Op deze post wordt een overschrijding voorzien. De nieuwwaarde ligt rond de 25.000. De dagwaarde van de machines is getaxeerd op 9.639 hierdoor zal er een extra budget van 15.361 nodig zijn voor het vervangen van de machines. Het extra bedrag van 25.000 (1e berap) zal niet geheel nodig zijn, omdat de verzekering 9.639 uitkeert daardoor zal er een extra bedrag van 15.361 nodig zijn om de machines te vervangen.
5	Publicatie en voorlichting	8.000	S	Het budget kan met 8.000 naar beneden worden bijgesteld. Omdat we een deel van de visuele communicatiemiddelen (zoals video's, infographics, flyers en digitale nieuwsbrieven) inmiddels zelf kunnen produceren en daarvoor niet altijd meer externe partijen hoeven in te zetten. Dit is verwerkt in de programmabegroting 2021-2024
5	Wethouderspensioenen	-223.000	S	Om de (pensioen)voorzieningen voor de (oud) bestuurders op peil te houden om ook in de toekomst aan de verplichtingen op grond van de wet Appa te kunnen voldoen, is het noodzakelijk om een bedrag van 276.000 bij te storten. Dit betreft een incidenteel deel omdat een nieuwe wethouder is aangetreden en twee wethouders meer zijn gaan werken. Daarnaast is er sprake van een structurele bijstelling aangezien de huidige wethouders meer pensioenrechten opbouwen naar mate ze langer wethouder zijn en worden ook pensioenrechten opgebouwd gedurende de tijd dat een wachtgelduitkering wordt genoten. Van een oud wethouder waren de pensioenaanspraken gedurende de wachtperiode nog niet meegenomen. Daarnaast is de rekenrente verder gedaald en zijn de actuele sterftetabellen gebruikt om de voorziening te berekenen. Het structurele deel is verwerkt in de programmabegroting 2021-2024

5	Wethouderspensionen	-53.000	I	Om de (pensioen)voorzieningen voor de (oud) bestuurders op peil te houden om ook in de toekomst aan de verplichtingen op grond van de wet Appa te kunnen voldoen, is het noodzakelijk om een bedrag van 276.000 bij te storten. Dit betreft een incidenteel deel omdat een nieuwe wethouder is aangetreden en twee wethouders meer zijn gaan werken. Daarnaast is er sprake van een structurele bijstelling aangezien de huidige wethouders meer pensioenrechten opbouwen naar mate ze langer wethouder zijn en worden ook pensioenrechten opgebouwd gedurende de tijd dat een wachtgelduitkering wordt genoten. Van een oud wethouder waren de pensioenaanspraken gedurende de wachtperiode nog niet meegenomen. Daarnaast is de rekenrente verder gedaald en zijn de actuele sterftetabellen gebruikt om de voorziening te berekenen. Het structurele deel is verwerkt in de programmabegroting 2021-2024
5	OZB woningen Inkomsten	50.000	I	Momenteel is nog niet precies te zeggen wat eventueel als positief resultaat geboekt kan worden, omdat de gevolgen van de ruim 250 WOZ bezwaren in de loop van het jaar worden afgehandeld. We kunnen nu alvast 50.000 inboeken als positief resultaat ten opzichte van de eerste berap. Het verschil in begrote en gerealiseerde opbrengsten zit hem vooral in het feit dat alle panden van Azora van niet-woningen- naar woningtarief zijn gegaan n.a.v. recente jurisprudentie. We hebben nu hierdoor dit jaar een extra overschot OZB woningen van ongeveer 25.000. Dit jaar zullen we ongeveer 35.000 minder ontvangen op OZB niet-woningen. Verschil in bedrag ligt in het feit dat er een verschil in de tarieven zit tussen de OZB woningen en OZB niet-woningen en doordat de woningen geen gebruikersbelasting OZB kennen. Het overige overschot komt doordat we begin september al de tarieven OZB hebben berekend voor de verordening OZB 2020 met de toen beschikbare gegevens. Nadien zijn nog diverse controles geweest en diende de herwaardering nog afgerond te worden.
5	OZB niet woningen	-35.000	I	Doordat alle panden van Azora van niet-woningen- naar woningtarief zijn gegaan, ivm recente jurisprudentie, hebben we dit jaar een tekort op OZB niet-woningen van 35.000. Dit jaar zullen we ongeveer 25.000 meer ontvangen op OZB woningen. Verschil in bedrag ligt in het feit dat er een verschil in de tarieven zit tussen de OZB woningen en OZB niet-woningen en doordat de woningen geen gebruikersbelasting OZB kennen.
5	Algemene uitkering	-195.000	S	De meicirculaire veroorzaakt een nadelig effect van 116.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een behoorlijk nadeel op hoeveelhedsverschillen en door de stijging van de WOZ-waarden. Een positieve tegenhanger is de bijstelling van het accres in 2020. Daarnaast zit een voordelig effect in het bedrag dat aan het einde van het jaar overblijft in het BTW-compensatiefonds. Dit wordt toegevoegd aan het Gemeentefonds en leidt tot een hogere algemene uitkering. Door de taakmutatie voor de nieuwe wet inburgering van 79.000 is het effect van de meicirculaire op het begrotingssaldo per saldo 195.000 negatief.
5	Algemene uitkering junibrief	188.000	I	Het positieve effect uit de junibrief ter hoogte van 188.000 is ter compensatie voor de gevolgen van corona.
Totale verwachte afwijking		-177.191		

Structurele afwijkingen	-397.500
Incidentele afwijking	220.309
Totaal	<u>-177.191</u>

Belangrijkste afwijkingen en onzekerheden sociaal domein 2020				
De risico's en onzekerheden in het sociaal domein zijn normaal gesproken al groot, maar dit jaar vanwege corona aanzienlijk groter. Dat maakt dat de prognose in deze berap nadrukkelijk voorlopig en globaal is. Bovendien kunnen een aantal posten op dit moment financieel niet gekwantificeerd worden. Belangrijke afwijkingen in de jaarrekening ten opzichte van deze prognose zijn dan ook heel reëel.				
	1e berap	2e berap	totaal	
Tekort Sociaal Domein in primitieve begroting	-2.161.000		-2.161.000	nadeel
Reguliere afwijkingen				
Decembercirculaire 2019 (m.n. voorgedij middelen)	1.204.491		1.204.491	voordeel
Inburgering	37.500		37.500	voordeel
Projectkosten Participatie (uittreding/opbouw)	-236.000		-236.000	nadeel
WMO begeleiding en hulp bij huishouden		875.000	875.000	voordeel
Jeugdzorg	0	475.000	475.000	voordeel
Woon- en leefvoorzieningen WMO		250.000	250.000	voordeel
Meicirculaire (minus taakmutaties)		229.000	229.000	voordeel
maatschappelijk werk (afrekening 2019)		70.000	70.000	voordeel
project streetbal		-20.000	-20.000	nadeel
jongeren werk		55.000	55.000	voordeel
wmo algemeen (afrekening subsidie)		10.000	10.000	voordeel
adviesraad		5.000	5.000	voordeel
noodzakelijke vervanging Aed's		-7.400	-7.400	nadeel
Afwijkingen corona-gerelateerd				
Meedoen werkt	-450.000		-450.000	nadeel
Corona maatregelen	-100.000		-100.000	nadeel
Declaraties aanbieders jeugd/wmo niet geleverde zorg		-600.000	-600.000	nadeel
Nadeel BUIG budget / uitkeringen Laborijn		-361.000	-361.000	nadeel
Tozo verstrekkingen Laborijn en uitvoeringskosten		-3.975.000	-3.975.000	nadeel
Verwachte vergoeding Rijk Tozo en uitvoeringskosten		3.975.000	3.975.000	voordeel
Onzekerheden en risico's				
Opgenomen risicomarge prognose jeugd/wmo		-750.000	-750.000	nadeel
Definitief BUIG budget 2020 / uitkeringen Laborijn		p.m.	p.m.	
Definitieve kosten uittreding Laborijn		p.m.	p.m.	
Eigen bijdragen WMO vanwege problemen inning door CAK en corona		p.m.	p.m.	
Totaal	-1.705.009	230.600	-1.474.409	nadeel

Het saldo 2e berap ad € 230.600 blijft binnen het sociaal domein.

Als bij de jaarrekening blijkt dat het eindsaldo 2020 positief is dan passen we overeenkomstig de reserve mutaties aan.

Risico's en verwachtingen

Hieronder vermelden we risico's en verwachtingen, voor zover daarin afwijkingen zitten ten opzichte van de Programmabegroting 2020-2023.

- De BNG Bank heeft aangegeven dat de dividend uitkering over 2019 á € 205.000 is uitgesteld. Pas na 31 december komt hierover duidelijkheid. Dit houdt verband met Corona, waarbij banken door de Europese Centrale Bank (ECB) is geadviseerd om zoveel vermogen te behouden. Formeel houdt dit in dat we dit boekjaar, op grond van onze huidige grondslagen bij de jaarrekening, geen rekening mogen houden met deze dividend opbrengst.. Omdat alle gemeenten in deze situatie zitten kan er de komende periode een standpunt komen van uit de commissie BBV over hoe hier mee om te gaan. Wellicht adviseren zij om alsnog een recht op te nemen. Dit advies gaan wij in dat geval opvolgen en benoemen in de jaarstukken 2020.
- Effecten van de septembercirculaire en corona-crisis. De septembercirculaire is nog niet verschenen op het moment van schrijven van deze bestuursrapportage. Over de effecten van de septembercirculaire en de stand van zaken met betrekking tot de corona-crisis, informeren wij de raad in een aparte memo.

Resultaatbestemming

- Er is in de begroting 2020 een incidenteel bedrag opgenomen van 35.000 voor 75 jaar bevrijding. De festiviteiten hebben i.v.m. corona niet kunnen plaats vinden in 2020. Voorgesteld wordt dit bedrag middels resultaatbestemming bij de jaarrekening door te schuiven naar 2021.
- Er is in de begroting 2020 een incidenteel bedrag opgenomen van 130.000 voor infrastructuur en parkeeronderzoek Almende college. Dit bedrag wordt deels ingezet in 2020, de verwachting is dat er aan het einde van het jaar een bedrag resteert van 100.000. Voorgesteld wordt deze middels resultaatbestemming bij de jaarrekening door te schuiven naar 2021.

Begrotingswijziging

Pgr	Begrotingswijziging	Saldo
1	De gemeente waar het goed wonen is	-79
2	Een leefbare gemeente	15
3	De werkende gemeente	200
4	De dienstverlenende gemeente	-40
5	Bedrijfsvoering/ overhead	-273
	Saldo begrotingswijzigingen	-177